वान्मरणस्य ॥३७॥ क°गात्संवत्सरेऽस्थियज्ञः न हि मरणं संवत्सरविशेषणत्वेन सम्भवति कदाचित्सत्त्रमध्येऽपि संवत्सरः पूर्यतऽइति [देव° तदा च तत्सत्त्रमध्य ऽएवानुष्ठानमस्थियज्ञस्यापद्येत · तच्चायुक्तम् असम्भवात्]। अपरिमितस्तोमेन यजेरन् ॥३८॥ ज्योतिष्टोमे हि स्तोमपरिमाणमुक्तम् इहापरिमितस्तोमोऽभिधीयते वचनात्। देव° अनेनास्थियज्ञेन शास्त्रितपरिमाणातिक्रान्तस्तोमेन।

त्रिवृद्बहिष्पवमानेन वा ॥३९॥ अस्थीनि यजेरन्। तदा च · सप्तदशमन्यत् ॥४०॥ देव° बहिष्पवमानव्यतिदिक्तमाज्यादि स्तोत्रजातं सप्तदशस्तोमकं भवति।

मैत्रावरुणाग्रान्ग्रहान्गृह्णीयात् ॥४१॥ ऐन्द्रवायवात्पूर्वं मैत्रावरुणो गृह्यतऽइत्युक्तमेतद्यूढछन्दसि द्वादशाहे (१२.६.१९)। देव° तस्मिन्नस्थियज्ञे प्रथमं मै°रुणं गृहीत्वा कस्यचिद्धस्ते समर्प्य पश्चादैन्द्रवायवं गृहीत्वासाद्य ततो मै°णस्य परिमार्जनप्रभृति सादनम् ततः शुक्रादित्यग्रहणम् प्रकृतिवत्। प्रातिनिधिको याजमानं कुर्यात् ॥४२॥[1] न ह्यस्थ्नां कर्तृत्वं सम्भवति। तच्च याजमानम् · दीक्षणीयापुरुषसंस्काराशीर्वर्जम् ॥४३॥ क्रियते। समाप्तेऽस्थीनि सपात्राण्यरण्ये निवपेयुः ॥४४॥ प्रतिपत्त्यन्तराविधानात्। पुनर्दाहो वा युक्तत्वात्पात्राणाम् ॥४५॥ वाशब्दः पक्षान्तरपरिग्रहे · पुनर्दाहो भवति नारण्ये निवापः · कुत एतत् यु°णाम् तानि हि प्रतिपत्त्या युज्यन्ते द्वितीयान्तनिर्देशात् दक्षिणहस्ते जुहूꣳ सादयतीत्येवमादि (७.२१) · अतस्तत्संस्कारात् पुनर्दाहः। ततः संचयनादि ॥४६॥ देव° पुनर्दाहानन्तरं सं°दि अस्थिसंचयनप्रभृति सर्वमौर्ध्वदैहिकं स्मार्तं भवति ॥

॥ त्रयोदशी कण्डिका ॥१३॥ ॥

उखां चेद्बिभ्रन्म्रियेत सोपकरणमाहिताग्न्यावृता दग्ध्वा नेदिष्ठ्यग्निं चित्वा तमस्मा अनुदिशेदित्येके ॥१॥ उखाभरणेन[2] साग्निकोऽहर्गणो लक्ष्यते · तत्र चेन्म्रियेत कश्चिद्यजमानः (१२.३.५.२)। देव° सो°णमग्निपात्ररूपोपकरणसंयुक्तम् आहि°ता मृतस्याहिताग्नेः सम्बन्धिन्या इतिकर्तव्यतया संदीपनवत्यधिश्रयणादिकया (७.१२) दग्ध्वा · साग्निचित्यं क्रतुमारम्भप्रभृति समाप्त्यन्तं कृत्वा तं क्रतुं तस्य क्रतोः फलं अस्मै दीक्षामध्ये मृताय अनुदिशेत् दानरूपेण तस्य यज्ञस्य फलं दद्यात्।

---

१) प्रतिनिधिभूतः पुत्रादिः Deva. २) ? उखाहर° K.